

Nihn Paul Kijilikoau Oang Mihn Rome Oarlap in Kijilikoau oauwe

Nihn Paul Kijilikoau oang mihn Rome ne insingdi pwa en koaunopda sohn mwomwohdjo kan in Rome oang en Paul ah koajkoajoane en paj iparai. Ih koajoanehdi en wia doadoahk nehn pwungen joauloang kan nehn Rome ekij anjoau, a mwuhr ih pel pirin dauluhllahng Spain ki arai jauwaj. Ih insingehdi kijilikoau oauwe pwa en kawoahwoahda doahr ah lamlam oang pwojon in joauloang apel oang wihwia kan ma pirin injang in pwojon oauwe oang in mourin joauloang. Kijilikoau oauwe ioar keiou kajalehda unjekin en Paul padahk kan jang nehn nah kijilikoau kan ohroj.

Paul rahnmwahu oang sohn mwomwohdjohn Rome apel kajalehng irai doahr ah kin kapkapki irai; doari, ih ken oarlapihda audoapoan kijilikoau kije: "Rongmwewhuwo kin kajalehda doahr Koahs Ah kin wiahda pwa armaj en pwungla Ipoa; jang in ahr pwojon jang in sabin lel in imwin. Doahr en Puk Joarwi pwa, 'Emen ma pwungla ipen Koahs ki pwojon pirin mourla.' " (1.17).

Paul ken kawoahwoahda oarlap oauwe. Armaj ohroj, mihn Jew apel mihn likin kan, uhdahn anahne pwungla ipen Koahs, pwa ohroj minmine pehn manman in dihp. Armaj kin pwungla ipen Koahs jang in ahr pwojon Jesus Christ.

Mwerin, Paul pel kawoahwoahda mour kapw nehn Christ. Emen ma kin pwojon Christ ne anki popohl ipen Koahs, apel Ngenin Koahs ne kapisla ih jang pehn manman in dihp apel mehdi. Paul pel sikoah nehn iroah koalik 5-8 kahrpoan Kojonned in Koahs, apel doahr manman en Ngenin Koahs nehn mour in joauloang. Mwuhr, Paul pel kajalehda ah lamlam doahr mihn Jew apel mihn likin kan ahr kak oaupene nehn koajoandihn Koahs oang sohn jampah kan. Ih ken kadoarihkihla ah sikoah doahr apkas nehn ah sikoahda ma en mihn Jew kan joikla Jesus, ioar kijehn koajoandihn Koahs pwa en kadokihpene armaj ohroj nehn en Koahs kalahngan ipen Jesus Christ; apel ih lemleme ma mihn Jew johpwa pirin joikla Jesus allaluhla. Doari, in imwin, Paul sikoah doahr mour in joauloang, a in mehleh doahr arai limpoakpene, ih pel sikoah doahr papah Koahs, pwukoahn joauloang oang wei, pwukoah nehn pwungarai, apel doahr iroahpwi ma pidah kadeik in loaloh. Ih ken kaimwjekkihla kijilikoah kije ah rahnmwahu oang koampoakpah kan wijahu apel lal in kapnga Koahs.

Audoapoa in oarlap

Kapehje apel oarlap in kijilikoah oauwe *1.1-17*

En armaj anahn in koamoaurlo *1.18—3.20*

En Koahs koajoandi oang koamoaurloahn armaj
3.21—4.25

Mour kapw ipen Christ *5.1—8.39*

Israel nehn en Koahs koajoandi *9.1—11.36*

Mwomwen mour in joauloang *12.1—15.13*

Kaimwjeklahn sikestik apel en Paul rahnmwahu kan *15.14—16.27*

¹ Jang Paul, lidu in Christ Jesus apel woaroak ma Koahs ne pilda apel pangin pwa en kalohk-ihjili Ah Rongmwehu.

² Rongmwehu ma Koahs ne inoaukihoang armaj ohmehj ma Ih kioang Nah joukohppok apel ma ne insingdi nehn Puk Joarwi. ³ Rongmwehu oauwe ioar doahr Nah Iehrojjo, asai Koaun Jesus Christ, doahr in Ah wia armajla Ih noaisikdi jang kadaudok in David, ⁴ apel doahr in Ah joarwi unjek, Ih ne iejda jang mehdi kajalehda uhwen Ah manman en adanki nihn Koahs Iehroj laplap. ⁵ Doari, Koahs kioang ngoahi kalahngan oauwe jang ipen Christ apel ki Christ, ngoahi wiahla woaroak men, pwa ngoahi en kahlwa armaj in wei kan ohroj en kamehlele apel peikkoang.

⁶ Me pel pwilikhikihla kamwai kan minmine Rome, ma Koahs ne pel pangin kamwai en wiahla nihn Jesus Christ.

⁷ Doari, ioar ngoahi insingkihwehng kamwai ohroj ma mine Rome, ma Koahs ipwilki apel pangin pwa en wiahla Nah armaj.

Jamasai Koahs apel asai Koaun Jesus Christ en kioang kamwai kalahngan apel popohl.

Kapkap in Kapingkalahngan

⁸ Keiou ngoahi kapingkalahngankihoang oai Koahs in oadoan Jesus Christ ki kamwai ohroj, pwa jampah ohroj kin rongrongrong amwai pwojon. ⁹ Koahs oai jounkadehde mehlel in oai siksesikke, ma ngoahi kin papah nehn oai mohngiong jang in Rongmwehu in Nah Iehroj, ngoahi kin kapkap ki kamwai anjoau ohroj johpwa uhd. Koahs kidal pwa ngoahi kin

samsaman kamwai, ¹⁰ anjoau ohroj nehn oai kapkap kan. Ngoahi kin poaki ipen Koahs en kalahngan, kamoangoaioang pwa ngoahi en kak paj ipamwai anjoau oauwe. ¹¹ Pwa ngoahi inenin nimen kapang kamwai pwa ngoahi en kak kioang kamwai kapai in Ngenno pwa en kioang kamwai sihkei. ¹² Me woahwoahki pwa kisai nen oaloe jauwajpasai anjoau oauwoar, amwai pwojon en jeuweje ngoahi, a oai pwojon en jeuweje kamwai.

¹³ Rioai kan, ngoahi nimen kamwai en kidal pwa anjoau dir ngoahi kin koaukoounop ngoahi en paj ipamwai, a mine mehkij ma kin kalap poaroa oai en alwe ipamwai. Ngoahi nimen oai doadoahk in Rongmwehu en pel uhwa mwehu ipamwai doahroar epwi mihn likin kan. ¹⁴ Ki pwa mine oai pwukoa oang pwihnin armaj kan ohroj, oang irai ma marain apel irai ma rosros, oang irai ma woahwoa apel irai ma jawoahwoa. ¹⁵ Ioar kahrehda ngoahi pel nimen kalohki Rongmwehu oang kamwai ma kin koaukoaujoan Rome.

Manman in Rongmwehu

¹⁶ Ngoahi uhdahn koapwoarpwoarki mehlel Rongmwehuwo; pwa ioar manman in Koahs ma kin koamoaurla ohroj ma kin pwojon, sapkihda mihn Jew-ok apel oar mihn likin kan. ¹⁷ Rongmwehuwo kin kajalehda doahr Koahs Ah kin wiahda pwa armaj en pwungla Ipoa; jang in ahr pwojon jang in sapin lel in imwin. Doahr en Puk Joarwi pwa, "Emen ma pwungla ipen Koahs ki pwojon pirin mourla."

Dipen Armaj kan

¹⁸ En Koahs lioas kin janjalda jang nehnloange ki dihp apel joangoan nauna ohroj in armaj kan, ma arai mour juwed kan kin poaroahla armaj kan en kidalla me mehlello. ¹⁹ Koahs kin koalkoa irai, pwa joang kan ma irai kak kidalki doahr Koahs ne pwen janjal oang irai, pwa pein Koahs ne pwen kajalehioang irai. ²⁰ Armaj johkak kapang Koahs; apwen jang in sabin en Koahs kapikda jampah, Ah manman unjek apel Ah Koahs Laplap, ne pwen inenin janjal; jang in mehk ma Ih wiahda ne kawoahwoahda. Doari, johpwa mehkij armaj kak akpwungki. ²¹ Doari, irai kidal doahr Koahs, a irai johkin kioang Ih woan ma koanoahng Ih, irai pel johkin kaping kalahngan oang Ih. Arai lamlam audohdkihda me johkaspoa, apel arai mohngiong rosla. ²² Irai kin kihkihoang pwa irai loalkoang, a pwen pweipweipwi irai. ²³ Irai johla kioang klori oang Koahs mehlello a wud pwongi janjal in armaj, apel mahnsang, apel mahn alu, apel limwahdek.

²⁴ Doari, Koahs mweidoahng joangoan armaj pwiai en kin wia joangoan wihwia jamin kan ma mohngiongirai kan kin inoangki; doar irai ken wihwia joang kamehk kan nehn pwungarai. ²⁵ Irai wiliankihda mehlel in Koahs me likamw. Irai kin pwongi apel papah mehkan ma Koahs pein kapikda apwen johpwa pwongi Jounkapikipikko, ma kaping en aluhwoang anjau ohroj.

²⁶ Nehn irai kin wia joang pwiai, Koahs mweidla irai oang nehn inoang kamehk pwi. Pel lihkan mweidla palwoarorai oang siahk

japwung kan nehn pwungarai. ²⁷ Pel doahroar woal kan, irai kin kihdi arai inoang oang li, irai ken wiahpene pein arai inoang nehn pwungarai; doari, in imwla irai pirin oaloa koaloklok ma koanoahng arai wihwia nauna kan.

²⁸ Nehn en armaj kan johla nimen lemleme mehlel in Koahs, Koahs ken mweidla arai lamlam oang lamlam japwung, doari irai ken wiahda joang kan ma johpwa koanoahng. ²⁹ Irai ken dirkihla joangoan nauna kan ohroj; mwoarjuwed, noaroak, luwak, kojarmaj, pei, widing apel pihrin. Irai kin lipahned ³⁰ apel koauwe emen emen, irai kin lioassoang Koahs, joah woaunki armaj, lehmwsik, lioajoahj; irai kin lemehda joang nauna dihrdir irai en wia; irai japeik oang arai nohno-pahpa. ³¹ Johla arai lamlam oang dahkij pwung apel japwung; arai inoau joah mehlel, irai johkin ipwilki ke kadek oang armaj. ³² Irai kidal en Koahs kojonned ma pwa armaj kan ma kin mohmohmour nehn joangoan mour oauwe uhdahn koanoahng mehdi. A joah, pwa irai wihwiah joang pwiai, apel kin pwungki irai kan ma kin pwili wia joang pwiai.

2

En Koahs Kadeik

¹ Imdoahr koawoa, koampoakpoi, kin kadeikda epwi armaj? Doari, joah lipilpil inje koawoa, joh oamw pwung oau koawoa en doaroa pein koawoa; pwa nehn oamw kin kadeikda emen sohrohr apel wia joangnok ma irai kin wia, koawoa kin pein kadeikda

koawoa. ² Kisai kidal pwa Koahs ma pwung anjoau in Ah kin kadeikda armaj kan ma kin wia joang pwiai. ³ Koampoakpoai, pein koawoa kin wia joang pwiai ma koawoa kin kadeikkihda emen sohrohr! Imdoahr, koawoa lemleme pwa koawoa pirin pisjang kadeik in Koahs? ⁴ Ke dapwa koawoa kin pwen kajohwe Ah kalahngan laplap, kadek, apel kanangma. Imdoahr? Koawoa johpwa woahwoahki kahrpoan Ah mohngiong kadek, pwa lh kanangma joujowi koawoa en koaluhla apel wiliakapwla? ⁵ A mohngiongimmwen ne koapsakaila apel masakla, ioar kahrehda koawoa pein kakkakoalikihla oamw koaloklok nehn Rehno en Koahs Ah lioas apel kadeik pwung pirin janjalda. ⁶ Pwa Koahs pirin kijkijoa emen emen, in doahr dahkij koanoahng ah wihwia kan. ⁷ Epwi armaj kin kalap wia me mwehu, apel kin rapahki klori, apel woan, apel mour joh imwin; doari, Koahs pirin kioang irai mour joahsuk. ⁸ Epwi armaj kin noaroak ken kerpwihla me mehlello pwa irai en kauj me nauna: doari, Koahs pirin kihdihoang pohrai Ah lioas koalik. ⁹ Loklok apel weiroak pirin mine oang armaj ohroj ma kin wihwia me nauna; sapkihda mihn Jew-ok apel oang mihn likin kan. ¹⁰ A Koahs pirin kioang armaj ohroj ma kin wihwia me mwehu klori, woan, apel moaloailoai; sapkihda mihn Jew-ok apel oang mihn likin kan. ¹¹ Pwa Koahs johkin lipilpilki armaj.

¹² Doari, mihn likin kan jehpwili anki Kojoned in Moses; a irai kin wiahda dihp

pel kadeikda mihndahr ma irai jehpwili anki Kojoneddo. Mihn Jew-ok anki Kojoneddo; doari, irai kin wiahda dihp apel kadeikkihda Kojoneddo. ¹³ Pwa jaudi jang in rongrongoar Kojoneddo ma armaj kin pwungla ipen Koahs, a pwen jang in ahr kin kapwaihahda audoapooan Kojoneddo. ¹⁴ Mihn likin kan jehpwili anki Kojoneddo; a nehn anjoau kan ma irai kin kapwaihahda audoapooan Kojoneddo, jang in pein arai poapoahm, en woahwoahki pwa irai ne kajalehda pwa irai kidal Kojoneddo mihnda ma irai jehpwili anki Kojoned in Moses-o. ¹⁵ Arai wihwia kan kin kajalehda pwa audoapooan Kojoneddo ne insingdi nehn mohngiongirai. Pein arai lamlam pwung kin kajalehda doahr mehlel in me, pwa epwi anjoau arai lamlam kin kadipoahda irai apel epwi anjoau kin doarohla irai. ¹⁶ Doari, doahr Rongmwehu ma ngoahi kin kalohkkihjili, ioar doahr Rehnno ma Koahs pirin kadeikda lamlam rir in armaj kan ki Christ Jesus.

Mihn Jew kan apel Kojoneddo

¹⁷ Imdoahr koawoa? Koawoa pwa koawoa mihn Jew; koawoa koapwoarpwoarki Kojoneddo, apel kin juweiki doahroar Koahs; ¹⁸ koawoa kidal dahkij Koahs mwehuki koawoa en wia, a koawoa ne kidalda jang nehn Kojoneddo pwa koawoa en pilda dahkij ma pwung; ¹⁹ koawoa kin wiahki koawoa joun kahlwa armaj majkun men apel kamaram in armaj ma minmine nehn ros, ²⁰ apel jounkaweid in armaj pweipwei kan, jounpadahk in armaj

jawoahwoa kan. Koawoa pein lemleme pwa koawoa anki joangoan loalkoang apel mehlel ohroj jang nehn Kojonneddo. ²¹ Koawoa kin padahki armaj, a dahkij koawoa joah padahkihki pein koawoa? Koawoa kin padahkki, “Joah pirap,” a imdoahr, koawoa johkin pirap? ²² Koawoa kin pel pwa, “Joah kamwahl,” a imdoahr, koawoa johkin kamwahl? Koawoa kin saski kohs likamw kan, a imdoahr koawoa johkin pirapoa umwen joarwi kan? ²³ Koawoa kin juweiki oamw anki Kojonned in Koahs, a imdoahr, koawoa johkin kihjang woan in Koahs nehn oamw kin koauwehla Ah kojonned? ²⁴ Puk Joarwi pwa, “Kamwai mihn Jew ioar ma kahrehda mihn likin kan lahlahwe Koahs.”

²⁵ Ma koawoa kin kapwaihahda Kojonneddo, mine kaspoan oamw jorkomjaij; a ma koawoa johkin kapwaihahda Kojonneddo, mwuhu in oar ma koawoa pwen johpwa jorkomjaij. ²⁶ Ma mihn likin men ma johpwa jorkomjaij, a ih kapwaihahda audoapooan Kojonneddo, imdoahr, Koahs joah nen wiahki ih armaj jorkomjaij men? ²⁷ Kamwai mihn Jew kan pirin kadeikda ipen mihn likin kan pwa kamwai kin koauwehla Kojonneddo, mihndahr ma ih insingdi oang kamwai ma jorkomjaij; a irai kin kapwaihahda Kojonneddo, mihndahr ma irai johpwa jorkomjaijla in palwoaroarai. ²⁸ Doari, inje ma uhdahn mihn Jew, inje ma uhdahn jorkomjaij? Jaudi ih ma mihn Jew likin oar doari, ma ah jorkomjaij minehr in palwoaroa. ²⁹ A ih ma uhdahn mihn Jew, ioar ih ma wia mihn Jew loalooa. Me woahwoahki pwa ah mohngiong ne jorkomjaijla —

ioar doadoahk in Ngenin Koahs, jaudi doadoahk in Kojonned insingdiho. Doari, joangoan armaj mene kin oaloa kaping jang Koahs, a jaudi jang armaj.

3

¹ Mine kemwehu pohn mihn Jew kan koalik jang mihn likin kan? Ke mine kaspoan jorkomjaijla? ² Mehlel douluhl, in joang ohroj! Keiou, Koahs likihoang mihn Jew kan Ah mahjan. ³ A imdoahr ma epwi irai pwen johpwa loalpwoas? Me pirin woahwoahki pwa Koahs pel johpwa loalpwoas? ⁴ Joah douluhl! Koahs uhdahn mehlel, mihndahr ma armaj ohroj likamw. Doahroar en Puk Joarwi pwahki Koahs:

“Oamw pwung uhdahn pirin janjalda in Oamw sikesik,
Koawoa uhdahn pirin pwoaida in anjoau in Oamw pirin koapwung.”

⁵ Doari, a ma asai wihwia japwung kan kaja lehda doahroar mwehu in en Koahs pwung, kisai kak pwa Koahs wihwia japwung nehn Ah koalkoa kisai? (Me ioar peidek oau ma armaj kin wia.) ⁶ Joah douluhl! Ma Koahs joah mehlel, imdoahr Ih en kak kadeikda jampah?

⁷ A imdoahr, ma oai joah mehlello pirin kaja lehda en Koahs klori apel Ah mehlello uhdahn janjalda mehlel? Dahkij kahrehda ngoahi pirin kadeikda doahr armaj dipan men? ⁸ Doari, amwda kisai joah pwa, “Kisai wiahda nauna pwa mwehu en janjalda?” Epwi armaj ne koauwehkihla ngoahi jang in ahr kin pwa ngoahi

kin sikoa mehpwai! Irai pirin kadeikda, in doahr ma koanoahng irai.

Joh Armaj Men Pwung

⁹ Doari da, kisai mihn Jew paimwehu jang mihn liki kan? Joah! Ngoahi ne kajalehda doari pwa mihn Jew apel mihn likin pwen ohroj doahroauwoar pehn manman en dihp. ¹⁰ Doahr en Puk Joarwi pwa!

“Joh armaj emen pwung,

¹¹ Johpwa armaj men loalkoang

Ke kin joarwihoang Koahs,

¹² Ohroj ma ne jipwoaljang Koahs;

irai ohroj ne japwungla,

johpwa armaj men ma kin wiahda mwehu; johpwa emen.

¹³ Arai sikesik kin dirin widing; likamwoar doari kin injang in loawoarai,

Lal keper ma doahr pwoaisin in sinek kin injang in oawoarai kan.

¹⁴ Arai sikesik kan dirin kariahk nauna,

¹⁵ Irai kin pispisin kamoadoakihla apel kojukdi armaj;

¹⁶ irai kin koauwehla wija ohroj ma irai kin inlahng.

¹⁷ Irai johpwa kidal ekij alin popohl;

¹⁸ Irai pel johpwa kidal dahkij mijik Koahs.”

¹⁹ Doari, kisai ne kidal pwa audoapoan Kojoneddo ohroj kin doakdoakoahr irai kan ma mohmohmour pehn Kojoneddo, pwa en kauhdihjang armaj ohroj in doaroa pein irai apel kioang jampah pwon pehn en Koahs kadeik.

²⁰ Johpwa armaj emen ma kak pwungla mwohn

Koahs ah kin kapwaihahda audoapoan Kojoneddo; a ioar ma Kojoneddo kin wia, ih kin kajalehng kisai armaj pwa kisai ne dipda.

Doahr en Koahs Ah kin Koapwungla Kisai

²¹ Doari, me Koahs kajalehng armaj kan doahr Ah kin koapwungla armaj Ipoa, Ih johpwa ekij pidda kojoned. A Kojoneddo apel joukohppok ne kadehdehda doahr: ²² Koahs kin koapwungla armaj mwohn Ih, jang in arai kin pwojon Jesus Christ. Koahs kin wia me oang irai ohroj ma kin pwojon Christ, pwa armaj ohroj doahroauwoar: ²³ armaj ohroj ne wiahda dihp, doari, irai ohroj ne dohlahjang en Koahs klori. ²⁴ Doari, jang in kalahngan apel japan in Koahs, armaj ohroj kin pwungla Ipoa ki Christ Jesus ma kin kajaldekihla irai. ²⁵ Koahs koajoanehdi pwa Christ en meiroangkihla pein Ih pwa Ah insahu en wiahla meiroang oau mihn lapwadda dipen armaj kan, jang in arai kin pwojon. Koahs wiahda meiroang oauwe pwa en kajalehda doahr Ah kin koapwungla armaj mwohn Ih. Mehj, Koahs kin kanangma apel kin pohnjehjoa dipen armaj kan; ²⁶ a anjoaukije, Ih kin soahk apel kajalehda dipen armaj kan pwa en kajalehda pwa pein Ih ma kin koapwungla armaj kan mwohn Ih. Jang in iroahioauwe Koahs kajalehda doahr Ah pwung apel doahr Ah kin koapwungla armaj ohroj ma kin pwojon Jesus.

²⁷ Doari, mine mehkij kisai kak juweiki? Pwa joh! Dahkij kahrehda? Ki asai kin kapwaihahda Kojoneddo ma kahrehda? Joah, a jang in asai pwojon. ²⁸ Kisai ne kidal pwa armaj kan kin

pwungla ipen Koahs jang in pwojon, jaudi jang in ahr kapwaihahda Kojonneddo. ²⁹ Ke imdoahr Koahs? Ih Koahs in mihn Jew kan oardoari? Jaudi Ih pel Koahs in mihn likin kan? Eh, Ih pel Koahs mihn likin kan. ³⁰ Koahs men oar doari, Ih kin koapwungla mihn Jew kan mwohn Ih ki arai pwojon, apel mihn likin kan jang ki arai pwojon. ³¹ Me woahwoahki pwa kisai pirin kajohla Kojonneddo ki pwa pwojon oauwe? Joah, jehpirin, pwa kisai pirin kapwaihahda Kojonneddo.

4

Karajpoan Abraham

¹ Dahkij kisai en pwahki doahroar Abraham, jemen asai kainek? Dahkij ih oaloahdi jang in pein ah wihwia kan? ² Ma ih pwungla mwohn Koahs ki joang kan ma ih wiahda, ih pirin kak juweiki mehki. A jaudi mwohn Koahs. ³ Puk Joarwi pwa, "Abraham pwojon Koahs, Koahs ken mweidoahng ih en pwungla ipoa ki ah pwojon." ⁴ Sohndoadoahk men kin oaloo dupukoan ah doadoahk, a dupkoa jaudi kijakij oau apwen mehki ma pein ih koadoahkoahda. ⁵ A doahr armaj men ma johkin koapwoarpwoarki ah wihwia, a ih kin pwojon pwa Koahs kin koapwungla armaj japwung kan; Koahs mweidoahng ih en pwungla Ipoa ki ah pwojon. ⁶ Me ioar woahwoahn en David sikesik anjoauwo ih sikoahda doahr pai en armaj men ma Koahs kin koapwungla mwohn Ih likin en armaj men wihwia kan:

⁷ “Meid pai irai kan ma ne oaloa mahk in ahr japwung kan ipen Koahs, apel mahk in diparai kan.

⁸ Meid pai irai kan ma Koaunno jehpirin kapwukoahki irai diparai kan.”

⁹ Imdoahr pai oauwe ma David siko, ih kin mine ipen irai kan oardoari ma jorkomjaijla? Joah! Pwa ih pel mine ipen irai kan ma joah jorkomjaijla. Pwa kisai ne wadek Puk Joarwi ma pwa, “Abraham pwojon Koahs, Koahs mweidoahng ih en pwungla Ipoa ki ah pwojon.” ¹⁰ Ngehd me wiawi? Mwohn en Abraham jorkomjaijla ke mwerin? Me wiawi mwowa, jaudi mwerin. ¹¹ Abraham jorkomjaijla mwerin, apel ah jorkomjaij wiahla kilel oau pwa en kajalehda pwa Koahs koapwungla Abraham mwohn ah jorkomjaijla ki ah pwojon. Ioar kahrehda Abraham wiahla jemen irai kan ohroj ma pwojon Koahs apel pwungkihla pwojon mwohn Ih, mihnda ma irai johpwa jorkomjaij. ¹² Abraham pel wiahla jemen irai kan ma jorkomjaijla. Me woahwoahki pwa jaudi arai jorkomjaij oar doari apwen pel arai mourin pwojon ma Abraham ne mohmohmourki mwohn ah jorkomjaijla.

Armaj kin Oalohda en Koahs Inoau jang in Pwojon

¹³ Koahs inoaukihoang Abraham apel kadau-dokoa kan pwa irai pirin johjohki jampah. Doari, inoau oauwe ne wiawihla, jaudi pwa Abraham ah kapwaihahda Kojonneddo, a pwen jang in ah pwojon Koahs doar Koahs ken mweidoahng ih

en pwungla Ipoa. ¹⁴ Pwa ma en Koahs inoau kan aluhwoang irai oar ma kin kapwaihahda Kojoneddo, doari, me woahwoahki pwa pwojon johla kaspoa, apel en Koahs inoau pel johla kaspoa. ¹⁵ Kojoneddo kin kajalehioang armaj en Koahs lioas.* Ma joh kojoned, joh japeik.

¹⁶ Doari, inoauwo poahjoanda jang in pwojon, pwa en wiahla inoau mehlel oau pwa ioar en Koahs kijakij japan oang kadaudok en Abraham ohroj. Jaudi oanngoar irai ma kapwaihahda Kojoneddo, a pwen pel oang irai kan ma kin pwojon doahroar Abraham. Pwa Abraham ioar jemen kisai ohroj ma pwojon, ¹⁷ ma doahr Puk Joarwi ne pwa, “Ngoahi ne wiahkihla koawoa jemen wei dihrdir.” Doari, inoauwo mwehu mwohn Koahs. Ih ioar Koahswa ma Abraham ne pwojonla, ioar Ih ma kin kamourda mehdi kan, apel Ah lal kin kapikda joang ohroj ma johkin mine. ¹⁸ Doari, mihnda ma joh mehkij ma Abraham koapwoarpwoarki, a ih ne pwojonla, doari koapwoarpwoar ne mine ipoa; ioar ih wiahla “jemen wei dihrdir.” Doahroar Puk Joarwi ne pwa, “kadaudok in koawoa pirin dir doahroar ujuhkan.” ¹⁹ Ih ne pirin ken johnpar epwiki, a ah pwojon johpwa jasihkeila nehn ah kin lemleme doahr palwoaroa ne moadohla, ke lemleme doahr Sarah ma ne johkakla noaisik. ²⁰ Ah pwojon johpwa siksikla, a ih pel johpwa jakoapwoarpwoarki en Koahs inoau. Ah pwojon kioang ih sihkei, doari ih kioang klori oang

* **4:15** Kojoneddo kin kajalehioang armaj en Koahs lioas. Koahs lioas pwa armaj johkin kapwaihahda Ah Kojoned ohroj.

Koahs. ²¹ Ih uhdahn kamehlele pwa Koahs uhdahn kak kapwaihahda Ah inoau. ²² Ioar kahrehda, “Koahs mweidoahng ih en pwungla Ipoa” ki ah pwojon. ²³ Loapin lal pwiai, “Koahs mweidoahng ih en pwungla Ipoa,” johpwa insingdi oang ih ioar doari. ²⁴ Me pel insingdi oang kisai ma pirin pel pwungkihla asai pwojon Koahs ma kaiejda asai Koaun Jesus jang mehdi. ²⁵ Koahs mweidoahng Jesus en mehdi ki dipasai kan, Jesus pel iejdahng mour pwa en koapwungla kisai mwohn Koahs.

5

Pwungla Ipen Koahs

¹ Apkas kisai ne pwungla ipen Koahs ki asai pwojon, kisai ne anki popohl ipen Koahs ki asai Koaun Jesus Christ. ² Ioar Ih ma ukdohng kisai oang nehn en Koahs kalahngan ma kisai ne mourki apkas. Doari, kisai kamjehkki asai koapwoarpwoarki en Koahs klori! ³ A kisai pel kamjehkki asai apwal kan, pwa kisai kidal pwa apwal kin kahrehda kanangmah, ⁴ kanangmah kin kahrehda koahiok, a koahiok kahrehda koapwoarpwoar. ⁵ Doari, koapwoarpwoar oauwe johkin kapweipweidi kisai, pwa Koahs ne kihdoahng nehn mohngiongisai Ah limpoak jang Ngen Joarwi, me ioar en Koahs kijakij oang kisai.

⁶ Pwa nehn anjoauwo ma kisai jasihkeihoar, Christ mehkihdi armaj nauna kan nehn anjoauwo ma Koahs koajoanehdi. ⁷ Apwal armaj men en mehkihdi armaj pwung men. Pel kak oar mine emen ma nen pel nimen mehkihdi

armaj mwehu men. ⁸ A Koahs ne kajalehng kisai woahroar Ah limpoak oang kisai: pwa nehn anjoauwo ma kisai minmine nehn dihp, Christ ne mehkihdi kisai! ⁹ Jang in Ah insahu, kisai ne pwungla ipen Koahs apkas; ia woahroar koalikin asai pirin pisjang en Koahs lioas. ¹⁰ Kisai wia imwinsihsihn Koahs mehj, a apkas kisai ne wiahla en Koahs pirien ki mehdihn Nah Iehrojjo. Apkas kisai ne wiahla en Koahs pirien, doari, ia woahroar koalikin asai pirin koamoaurla ki mour in Christ! ¹¹ A jaudi ioarroar me, kisai pel kamjehkki dahkij Koahs ne wiahda ipen asai Koan Jesus Christ, ma wiahkihla kisai en Koahs pirien.

Adam apel Christ

¹² Dihp indoa nehn jampah jang armaj menoar. Apel ah dihp kahrehda mehdi. Doari mehdi ken lelloang armaj ohroj, pwa armaj ohroj dipan. ¹³ Mine dihp nehn jampah mwohn Kojoneddo. A anjoauwo ma kojoneddo pwen kahjikkoar mine, joh koapwungpen dihp. ¹⁴ Apwen jang nehn mwein Adam lel Moses mehdi ne koaunda armaj ohroj; eh, pel oang irai kan ma johkin wia dihp doahroar Adam nehn ah johpwa peikkoang dahkij Koahs pwa. Adam ioar janjal in Ih ma pirin indoa mwuhr. ¹⁵ Apwen armaj roahmenne johpwa doahroauwoar, pwa en Koahs kijakij japan johpwa doahr en Adam dihp. Mehlel, armaj dir mehdihki dipen armajmeno. A en Koahs kalahngan inenin koalik jang dihp; pel doahroar Ah kijakij ma Ih wiahda kioang armaj dir ki kalahngan in armaj men oar doari,

ioar Jesus Christ. ¹⁶ Mine wikpijoang in nehn pwungen en Koahs kijakij apel dipen armaj men. Mwerin dihp oauwo kadeikpen dihppo wiawi; a mwerin dihp dirla, mahk en Koahs, ma joh emen warroang anki, pwokda, ma pwa doahr asai pwungla ipen Koahs. ¹⁷ Mehlel pwa jang dipen armajmeno, mehdi sapda koaun. A ia uhwen koalikin mwoakiddo ma armaj sohrohrro ne wiahda, ioar Jesus Christ! Armaj ohroj ma oaloo en Koahs kalahngan laplap oauwe apel ne pwungla ki kalahngan oauwe, irai pirin pwili koaun oaroain arai mour ki Christ.

¹⁸ Doari, doahroar dihppo ah kariahla armaj ohroj, ioar pel doahroar wihwia pwunngo ah pel kajaldekighla armaj ohroj apel kioang irai mour. ¹⁹ Apel doahr japeik in armaj mennoar ah kahrehng armaj dihrdir dihp, ioar pel doahr peik in armaj mennoar pirin koapwungla armaj dihrdir mwohn Koahs.

²⁰ Kojonneddo wiawihda pwa en kajalehda koalik in wihwia japwungkan; a nehn dihp ah koalikla, en Koahs kalahngan a kapwa koalikla jang mehlel. ²¹ Doari, doahroar en dihp koaunda mehdi, ioar pel doahroar en Koahs kalahngan koaunda pwung unjek, kahkahlwahlahng kisai nehn mour joahsuk ipen Jesus Christ asai Koaun.

6

Mehdi oang Dihp, a Mour Ipen Christ

¹ Doari, dahkij kisai en pwa? Dapwa kisai en minmine nehn dihp, pwa kalahngan en Koahs en koalikla? ² Joah douluhl! Kisai ne mehdi oang nehn dihp; doari, ia mwomwen asai kak

minmine nehn dihp? ³ Mehlel kamwai ne kidal, nehn asai poapdaijla apel minmin oang Christ Jesus, kisai pel poapdaijla apel minmin oang nehn Ah mehdi. ⁴ Jang in asai ne poapdaijla, kisai ne pwili mehdi apel pwili joajjoardi, pwa en doahroar en Christ Ah ne iejda jang mehdi in rojon ling in Jamahu. Ioar pel pirin doahroar kisai, asai pirin pel mourki mour kapw oau.

⁵ Pwa ma kisai wiahla oau ipen Christ nehn asai pwili Ah mehdi, doari, kisai pirin pel pwili wiahla oau nehn asai pirin pwili Ah iejda. ⁶ A kisai ne kidal pwa asai mour mering ne pwili Christ mehdi in Ah lohpuwuhwo, pwa manman in dihp ipasai en pel johla mine, pwa kisai en johla liduhwoang dihp. ⁷ Pwa anjoau ma emen mehdi, ih kin jaldekla jang pehn manman in dihp. ⁸ Pwa ma kisai ne pwili Christ mehdi, kisai pwojon pwa kisai pirin pwili mour Ipoa. ⁹ Kisai kidal pwa Christ ne iejda jang mehdi, a Ih johla pirin pwuroahng mehdi. Mehdi johla ah manman pohn Ih. ¹⁰ Pwa Ih ne mehdi, Ih ne kalwehdi manman in dihp. Apkas Ih mohmohmourki Ah mour oang Koahs. ¹¹ En pel doahroar kamwai. Kamwai en pel wiahki pwa kamwai ne pel mehdi oang nehn dihp, a ne mourda oang mour oang Koahs ki Christ Jesus.

¹² Doari, dihp en johla pirin koaunda palwoaroamwai kan, apel kahre oang kamwai en kapwaihahda anahn in pein injenamwai. ¹³ Kamwai en pel johpwa mweidoahng kijehn palwoaroamwaikan en wiahda dihp, ke kapwaihahda inoang juwed. A kamwai mweidoahng

Koahs pein kamwai, doahroar armaj ma iejda jang mehdi oang mour, apel mweidoahng Koahs palwoaroamwai pwon pwa en wia mihn wihwia pwung. ¹⁴ Dihp en johla koaunda kamwai pwa kamwai ne johla mour pehn kojonned, apwen pehn en Koahs kalahngan.

Lidu in me Pwung

¹⁵ Doari, ken da? Kisai en wiahda dih pwa kisai ne johla mine pehn kojonned, apwen pehn kalahngan en Koahs? Joah! ¹⁶ Pwa mehlel kamwai ne kidal. Nehn amwai mweidoahng pein kamwai en wiahla lidu apel peikkoang emen, doari, mehlel kamwai ne lidu oang ma kamwai kin peikkoang — ma oang dih p, imwkihla mehdi ke oang peik, imwkihla pwung ipen Koahs. ¹⁷ A pwen kalahngan en Koahs, pwa anjoau kij kamwai wia lidu in dih p, a apkas kamwai kin peikkoang mehlel in padahk ma kamwai ne oaloe nehn mohngiongimwai kan. ¹⁸ Kamwai ne jaldek jang dih p apel ne wiahla lidu in pwung. ¹⁹ Ngoahi doadoahkki lal moangoai pwa amwai mour pe jasihkei. Pwa anjoau kij kamwai mweidoahng pein kamwai en wiahla lidu in jamin, nauna, apel kapwaihahda inoang naunahkan. Doari, apkas kamwai uhdahn en mweidoahng pein kamwai pwa kamwai en wiahla lidu in pwung apel joarwihla.

²⁰ Anjoauwo ma kamwai wia lidu in dih p, anjoauwa ma kamwai jaldekjang pwung. ²¹ Joangoan mwehu da kamwai ne oalohjang amwai wiahda mehkan ma kamwai kin mehkki anjoaukije? Imwlahn meh pwiai mehdi! ²² A

anjoaukije kamwai ne jaldekla jang dihp apel ne wiahla lidu in Koahs; imwlahn mehpwiai kamwai ne kajarwihoang Koahs amwai mour unjek apel imwlahn meohroj kamwai pirin anki mour joahsuk. ²³ Pwa dupukoan dihp ioar mehdi; a en Koahs kijakij japan, ioar mour joahsuk ipen Christ Jesus asai Koaun.

7

Karajraj jang in Pwoapwoaud

¹ Doari, rioai kan, kamwai uhdahn woah-woahki dahkij ngoahi pirin pwa apkas, pwa kamwai kidal doahr kojoned: kojoned kin koaunda armaj nehn anjoauwo ma irai pe mohmohmour. ² Me ioar oau karajpoa: nehn kojoned li pwoapwoaud men uhdahn pirin mine ipen pahioahu oaroain en woallo mour; a ma woallo mehdi liho pirin jaldek jang kojoneddo. ³ Doari, ma ih painkihla emen woal sohrohr nehn anjoauwo ma pahioahu pe mour, liho pirin adanki lihn kamwahl men; a ma pahioahu mehdi, liho pirin jaldekjang kojoneddo. Doari, ih johla pirin adanki lihn kamwahl ma ih painkihla emen woal sohrohr. ⁴ Rioai kan, ioar pel doahroar kamwai, kamwai ne mehdi jang Kojoneddo pwa kamwai ne wiahla kijehn palwoaroan Christ; apel anjoaukije kamwai ne pel wiahla nihn Christ ma iejda jang mehdi pwa kisai en mourki mour kaspoahoau oang Koahs. ⁵ Pwa anjoauwo ma kisai mour doahroar ahnpen armaj, inoang naunahkan ma Kojoneddo kin kamwoakidihda doadoahk in nehn palwoaroasai

kan, joang ohroj ma kisai wiahda kin kahrehda mehdi. ⁶ A apkas, kisai jaldek jang Kojonneddo pwa nehn asai ne mehdi jang dahkij ma joalihdi kisai, kisai ne johla papah Koahs doahroar mour mering in kojoned ma ne insingdi, a doahroar in mour kapw in Ngenno.

Kojoned apel Dihp

⁷ Doari, dahkij kisai en pwa, kojoneddo dihp oau? Joah douluhl! Pwa ioar Kojoneddo ma kajalehioang ngoahi en kidal dahkij dihp. Ma Kojoneddo johpwa pwa, "Koawoa en johpwa noaroak," doar ngoahi nen jehjoa pwa dahkij noaroak. ⁸ Kojoned oauwe kahrehioang dihp kamwoakidihda joangoan noaroak nauna ohroj nehn ngoahi, pwa ma joh Kojoneddo, dihp mehdi. ⁹ Mehjwa pein ngoahi kin mourki likin kojoned, a nehn anjoauwo ma Kojoneddo indoa, dihp pel janjalda, ¹⁰ a ngoahi ken mehdi. Doari, Kojoneddo ma uhdahn pirin wahdohng ngoahi mour, a ken kahrehioang ngoahi mehdi. ¹¹ Dihp kidalda ah anjoau mwehu, jang in Kojoneddo, dihp kapweipweidi ngoahi apel kojukdi ngoahi. ¹² Doari, pein Kojoneddo ma joarwi apel lalin kojoneddok pel joarwi, pwung apel mwehu. ¹³ Imdoahr, me woahwoahki pwa mehkij mwehu kahrehioang ngoahi mehdi? Joah douluhl! Jang in doadoahkki mehkij mwehu, dihp wahdohng ngoahi mehdi, pwa en kajalehda mehlel doahroar nauna in dihp. Doari, jang in Kojoneddo, dihp ne janjalda mehlel uhwen koalik in ah nauna.

Uhpene nehn Loaloasai kai

¹⁴ Kisai kidal pwa Kojonneddo mine in loapin ngen; a ngoahi palwar oau, lidu oang dihp. ¹⁵ Ngoahi johpwa woahwoahki dahkij ngoahi kin wia pwa ngoahi johkin wia dahkij ma ngoahi nimen wia, a ngoahi kin wia dahkij ma ngoahi kin naunahki. ¹⁶ Nehn oai kin wia dahkij ngoahi johpwa nimen wia, me kin kajalehda oai kin pwungki pwungin Kojonneddo. ¹⁷ Doari, jaudi pein ngoahi ma kin wia me, a dihp ma kin mohmohmour nehn ngoahi. ¹⁸ Ngoahi kidal pwa me mwehu johpwa mour nehn ngoahi, me woahwoahki doahroar ahnpen ngoahi armaj men. Pwa mihndahr ma ngoahi nimen wiahda me mwehu, ngoahi pwen johkak oang. ¹⁹ Ngoahi johkin wiahda me mwehu ma ngoahi kin nimen wia, a ngoahi kin wiahda me nauna ma ngoahi johpwa nimen wia. ²⁰ Ma ngoahi wia mehkij ma ngoahi johkin nimen wia, me woahwoahki pwa audi ngoahi ma wihwia mehkije, a pwen dihp ma kin mohmohmour nehn ngoahi.

²¹ Doari, ngoahi kidalda pwa joangoan koa-joandihoauwe kin doadoahk ipoai: nehn an-joauwo ma ngoahi kin nimen wia dahkij mwehu, mehkij nauna ioarroar doari ma ngoahi kak pilda. ²² Loaloaihoa kin perenkihda kojoned in Koahs. ²³ A ngoahi kin kapang oau joangoan kojoned sohrohr ma kin doadoahk nehn palwoaroaioa — oau joangoan kojoned sohrohr ma kin uhwoang kojoneddo ma oai lam-lam kin pwungki. Kojoned sohrohr oauwe kahrehng oai joaldi pehn kojoned in dihp ma kin doadoahk nehn palwoaroaioa. ²⁴ Uhdahn

armaj paijuwed men ngoahi! Inje ma pirin kapisla ngoahi jang nehn palwar ouuwe ma kin kahlwahlahng ngoahi mehdi? ²⁵ Kalahngan oang Koahs ma kin kapisla joanngoauwe ipen asai Koau Jesus Christ!

Doari, pein ngoahi, ngoahi kak papah kojoned in Koahs janngoar nehn oai lamlam; a nehn ahnpen ngoahi armaj kin papah kojoned in dihp.

8

Mohmohmourki Ngenno

¹ Doari, joh karia in irai kan ma kin minmin oang Christ Jesus nehn ahr mour. ² Pwa kojoned in Ngenno, ma kin kahrehng kisai mour nehn asai minmin oang Christ Jesus, Ih ne kapisla ngoahi jang in kojoned in dihp apel mehdi. ³ Da ma kojoneddo johkak wia, pwa jang in jasihkei in armaj, Koahs ne wiahda. Ih kin kariahla dihp ipen armaj jang in Ah kadardo Nah Iehrojjo ma indoa in mwomwen armaj dipan men pwa en kajohrla dihp. ⁴ Koahs wia me pwa iloak in pwungin in Kojoneddo en pwoaida ipen kisai ok ma kin mourki mourin Ngenno, a jaudi in ahnpen armaj. ⁵ Pwa irai kan ma kin mourki doahroar ahnpen armaj, irai kin injinohki kapwaihahda ahnpen armaj. A irai kan ma kin mourki Ngenno, irai kin injinohki kapwaihahda dahkij Ngenno mwewhuki. ⁶ Doari, mourki ahnpen armaj, kin imwla mehdi; a mourki mourin Ngenno imwla mour apel popohl. ⁷ Doari, armaj kan ma kin mourki

mourin ahnpen armaj, kin wiahla imwinsihsihn Koahs, pwa irai johkin kapwaihahda kojonnend in Koahs, pwa in mehlel irai johkak. ⁸ Irai kan ma kin kapwaihahda ahnpen armaj johkak kaperenda Koahs.

⁹ A kamwai johkin kapwaihahda ahnpen armaj nehn amwai mour; kamwai kin kapwaihahda dahkij Ngenno pwehng kamwai — ma ioar Ngenin Koahs kin mour loaloamwai kan. Armaj men ma Ngenin Koahs joah mine ipoa audi ih nihn Christ. ¹⁰ A ma Christ kin minmine nehn kamwai, mihnda ma palwoaroamwai kan pirin mehdi ki dihp, a Ngenno ioar amwai mour ki pwa amwai ne pwungla ipen Koahs. ¹¹ Ma Ngenin Koahs ma ioar kaiejda Jesus jang mehdi kin minmine loaloamwai kan, doari, Ih ma kaiejda Christ jang mehdi pirin pel kamourihda palwoaroamwai kan ma kak mehdi, ki Ngenno ma mine nehn kamwai.

¹² Doari, rioai kan kisai anki pwukoa oau, a audi kisai en weweidki ahnpen armaj. ¹³ Pwa ma kamwai kin weweidki ahnpen armaj, kamwai pirin mehdi; a ma kamwai pirin kojukki-hdi amwai wihwia nauna kan Ngenno, doari, kamwai pirin mourla. ¹⁴ Irai kan ma Ngenin Koahs kin kahlwa, ioar ma nihn Koahs jeri. ¹⁵ Pwa Ngenno ma Koahs kioang kamwai johkin wiahki kamwai lidu apel kahrehng kamwai majpwehk; a Ngenno kin wiahki kamwai nihn Koahs. Apel jang in manman in Ngenno ememen kisai kin poangpoang oang Koahs, “Joamoai, Joamoai.” ¹⁶ Ngenin Koahs kin oau oang ngenisai apel kadehdehda pwa kisai nihn Koahs jeri.

17 Nehn asai ne wiahla Nah, kisai pirin pwili paiki pai kan ma Ih neknekid oang Nah jerihkan, a kisai pirin pel pwili Christ paiki da ma Koahs neknekid oang Christ; pwa ma kisai pwili Christ loklok, doari, kisai pirin pel pwili Ih nehn Ah klori.

Kloriho ma pirin Indoa

18 Ngoahi kin lemleme pwa loklok kan ma kisai kin loklokki anjoau oauwe johpwa pahrekkoang dauluhl klori ma pirin pwokdohng kisai. 19 Audoapoan loannge apel jampah ohroj kin joujowi anjoauwo ma Koahs pirin kajalehda Nah kan. 20 Pwa wioapoan loannge apel jampah ne kipjang koajoandihpoa, jaudi jang in pein injenarai, a ki pwa koajoandihn Koahs. A mine koapwoarpwoar oauwe pwa 21 oau rehn audoapoan loannge apel jampah uhdahn pirin maioudahjang mour in liduhwoang mehdi, a pirin pwili nihn Koahs jerihkan nehn arai klori jaldek. 22 Pwa kisai ne kidal pwa lel anjoau oauwe audoapoan loannge apel jampah ohroj kin weiweiroak, doahroar moadoak in noaisik. 23 A jaudi audoapoan loannge apel jampah ohroj oardoari weiweiroak, pwa pel kisai oaloahdi Ngen Joarwiho ma wia sabin en Koahs kijakij kan, kisai pel weiweiroak loaloasai nehn asai joujowi anjoau ma Koahs pirin nainkihla kisai apel kamaioauwihda kisai. 24 Pwa asai koapwoarpwoar ma koamoaurla kisai; a ma kisai kin kapang dahkij kisai kin koapwoarpwoarki, doari, audi uhdahn koapwoarpwoar. Pwa inje kin koapwoarpwoarki mehki ma ih kin kapang?

²⁵ A ma kisai koapwoarpwoarki mehkij ma kisai kahjikkoar kapang, doari, kisai nen kanangma apel joujowi.

²⁶ Doahroar me, Ngen Joarwiho kin pel indoa jeuweje kisai nehn asai jasihkei. Pwa nehn asai kin jehjoa dahkij kisai pirin poaki, pein Ngenno kin kapkapki kisai ipen Koahs, in joangoan lal pwi ma kisai johkak kajalehda. ²⁷ Doari, Koahs ma kidal doahr audoapooan mohngiongin armaj pel kidal doahr lemlemehn Ngenno; pwa Ngenno kin wiliandi Nah armaj ngidngid poaki irai oang Koahs doahroar dahkij kupwuren Koahs.

²⁸ Pwa kisai kidal pwa irai kan ma ipwilki Koahs apel poangpoangdohng Ah koajoandi, irai kin oalooa kemwehuparai jang ipoa in joang ohroj. ²⁹ Irai kan ma Koahs ne pilda, Ih pel kilelehdi irai pwa irai en doahrla Nah Iehrojjo pwa Nah Iehrojjo en wiahla mehjenihn peneinei koalik oau. ³⁰ Doari, Koahs pangin irai kan ma Ih ne kasohrohrihla, iraihok ma Ih pangin, Ih koapwungla irai Ih pel kalingihda irai ki Ah klori.

Limpoak in Koahs ipen Jesus Christ

³¹ Doari, dahkij kisai kak sikoa nehn asai ne lelloang mehpwiai ohroj? Ma Koahs uhpali kisai, inje pirin pallan kisai? ³² Koahs johpwa joamwoaski Nah Iehrojjo, a Ih mweidla ki kisai ohroj! Ih kihdoahng kisai Nah Iehrojjo — doari, Ih joah pirin pel japankihoang kisai me ohroj? ³³ Doari, inje ma pirin kadipoa nihn Koahs armaj kan ma ne pilpilda? Pein Koahs ma kin koajoanehdi apel kajalehda doahr arai pwungla Ipoa! ³⁴ Inje ma pirin kariahla irai? Joh emen!

Pwa Christ Jesus, Ih ma mehdi, apel Ih ma iejdahng mour apel kin minmine in loap moaun in Koahs, wijahu Ih kin ngidngid poaki kisai ipen Koahs! ³⁵ Doari, inje ma kak kasohrohrijang kisai limpoak in Christ? Loklok ke apwal, ke koaloklok ke duhpek, ke joamwoahmwoa, ke keper, ke mehdi? ³⁶ Doahroar ma Puk Joarwi pwa:

“In Oadoammwen, kamai kin minmine nehn apwal in mehdi anjoau ohroj,

kamai doahr jihpw ma kin wijiklahng kojkojdi.”

³⁷ Joah, pwa in joang pwiai ohroj, kisai ne kalwehdi ohroj jang in manman in Ih ma ipwilki kisai! ³⁸ Pwa ngoahi kidal in mehlel pwa johpwa mehkij kak kasohrohrijang kisai Ah limpoak; joh mehdi ke mour, ke sohnloang kan, ke koaun apel manman sohrohr in nehnloange kan, pel johpwa mehkij ma wihwia apkas ke pel pirin wiawi mwuhr, ³⁹ pel johpwa mehkij pohnangin ke pehnangin jampah — mehlel johpwa mehkij nehn audoapoaun loange apel jampah ohroj kak kasohrohrijang kisai limpoak in Koahs ma kisai anki ipen Christ Jesus asai Koaun.

9

Koahs apel Nah Armaj kan

¹ Ngoahi kin sikesik mehlel: ngoahi nihn Christ apel ngoahi johkin likamw. Ngen Joarwi kin koaun oai poapoahm, a kin pel kadehdehng ngoahi pwa ngoahi johpwa likamw ² nehn oai sikoah uhwen koalik in oai injinjuwed! Ia uhwen

moadoak poaspoas ma mine nehn mohngiongihoa! ³ Ngoahi kakkoar pwa Koahs en kariahla ngoahi apel kasohrohrihla ngoahi jang Christ ki kijehn udukoaihoa apel insahihoa, ⁴ mihn Israel kan. Koahs wiahkihla irai Nah jeri apel koajoanehdi pwa irai en pwili anki Ah klori. Ih wiahdahng irai Ah inoau koalik kan apel kioang irai Kojoneddo. Irai anki joarwi mehlel apel irai ne oaloo en Koahs inoau kan. ⁵ Irai ma kadaudok en jamasai koalik in mehjjok; a Christ, in palwar, pel wia kadaudokoarai. Christ, ma pel ioar Koahs ma koaunda me ohroj, kaping en aluhwoang Ih, Amen.

⁶ Ngoahi johpwa siksikoa pwa en Koahs inoauwo johpwa pwoaida; pwa jaudi ohroj mihn Israel wia uhdahn nihn Koahs armaj. ⁷ Pel jaudi ohroj kadaudokin Abraham pirin wia jerihn Koahs. Koahs pwehng Abraham, "Jang Isaac ioar pirin wiahla kadaudokoamw ma Ngoahi inoauk-ihoang koawoa." ⁸ Me woahwoahki pwa irai kan ma noaisikdi oang peneinei in Abraham jaudi irai jerihn Koahs; a irai ok ma noaisikdi oang nehn inoau in Koahs ioar wia Nah kadaudok mehlel kan. ⁹ Pwa en Koahs inoauwo wiawihda in loapin lal pwiai: "Nehn anjoauwo ma Ngoahi pirin pwurdo; a Sarah ne nainkihda jermwein men."

¹⁰ Apel jaudi ioarroar mehpwiai. Pwa nihn Rebecca jermwein roahmenno pel pahpahki woal mennoar; ioar jamasai Isaac. ¹¹⁻¹² Pwa koajoandihn Koahunno en pwoaida mehlel nehn pilpil in emen jerihok, Koahs pwehng Rebecca, "Min koalikko pirin papah min siksikko." Ih pwa

me mwohn ira noaisikdi, mwohn ira kahjikkoar wiahda mehkij mwehu ke mehkij nauna. Doari, en Koahs pilpilloauwe ne wiawihla jang in pein Ah koajoandi, jang in Ah pangin ira, jaudi pwa jang in mehkij ira wiahda. ¹³ Doahroar dahkij Puk Joarwi pwa, “Ngoahi ipwilki Jacob, a Ngoahi lioassoang Èsau.”

¹⁴ Doari, dahkij kisai pirin pwa? Mwomwen pwa Koahs ma japahrak? Joah, johkak! ¹⁵ Pwa Ih pwehng Moses, “Ngoahi kin kalahngan oang inje ma Ngoahi nimen kalahngan oang, a Ngoahi pel kin poakehla inje ma Ngoahi kin nimen poakehla.” ¹⁶ Me ohroj wiawi jaudi anahn in armaj ke da ihr wia apwen jang in en Koahs kalahngan. ¹⁷ Pwa nehn Puk Joarwi, ih pwehng Pharaoh, “Ioar me kahrpoan Oai kajapwilda koawoa en nahmwarki pwa koawoa en kajalehda Oai manman, apel pwa Oadoaioa en lohkjili wija ohroj nehn jampah.” ¹⁸ Doari, Koahs kin kalahngan oang irai ma Ih kin nimen kalahngan oang, a Ih kin pel kakoapsakaihla irai kan ma Ih kin nimen irai en koapsakaila.

En Koahs Lioas apel Kalahngan

¹⁹ Doari, emen kamwai kakkoar pwehng ngoahi, “Ma ioar doahr me, doari, amwda Koahs kak en kapwukoahki armaj mehkij? Pwa inje ma kak pellan koajoandihn Koahs?” ²⁰ Pwa inje koawoa, oai pirien, pwa koawoa en kak uhwoang Koahs? Ainpwoahs oau ma wiawihkihda pwirej, johkin pwehng armajjo ma wiahda, “Amwda koawoa ke wiahda ngoahi in joangoan mwomw oauwe?” ²¹ Doari, jounwia ainpwoahsso anki

pwungin pilda joangoan pwirej da ma ih nimen doadoahkki; apel wiahda ainpwoahs riau jang in pwirej oau, oau en mwehu oang doadoahk kajampwalkan oar doari, a oau oang mihn doadoahk in rehn ohroj.

²² Me pel doahroar mehlel in dahkij Koahs ne wiahda. Ih nimen kajalehda Ah lioas apel kalohkihjili Ah manman. Ioar mehwa Ih kanangmahkihoang irai kan ma ne minehla pehn Ah lioas, ma pirin kerpwihekla. ²³ A Ih pel nimen kajalehda dirin Ah klori, ma Ih ne kamwroahdi oang kisai ma ne minehla pehn Ah kalahngan, kisai kan ma Ih ne koaunopda en kioang Ah klori. ²⁴ Pwa ioar kisai ma Ih pangin, jaudi jang oar ipen mihn Jew kan, a pwen pel jang ipen mihn likinkan. ²⁵ Me ioar ma Ih pwa nehn Puk en Hosea:

“Armaj kan ma jaudi noai,
 Ngoahi pirin kahdanki irai, ‘Noai Armaj,’
 Weiho ma Ngoahi johpwa ipwilki,
 Ngoahi pirin kahdanki, ‘Oai Mwohn limpoak.’

²⁶ Apel wijahu oar ma Ngoahi pwehng irai,
 ‘Jaudi noai armaj kamwai,’ irai pirin adanki nihn
 Koahs mourro jeri.”

²⁷ A Isaiah pel sikoa doahr Israel, “Mihnda ma armaj in Israel pel dir doahroar pikin oaroahr kan, a armaj jipid iparai pirin mourla; ²⁸ pwa Koaunno pirin ken pispisinnoar kadeikda jampah.” ²⁹ Doahroar Isaiah ne sikoa mehj, “Ma Koaunno inenin Laplappo, johpwa luhwoahkihdi epwi kadaudokoasai, kisai pirin doahrla Sodom, kisai pel doahrla Gomorrah.”

Israel apel Rongmwehu

³⁰ Doari, dahkij kisai pirin pwa? Apkas: mihn likinkan ma johkin jongjong in pwungla ipen Koahs, irai ne pwungla ipen Koahs jang in arai pwojon. ³¹ A mihn Israel kan kin raprapahki kojonned oau ma pirin kak koapwungla irai ipen Koahs, a irai johpwa kapangda. ³² A da joah ki? Pwa irai lemleme pwa irai kak pwungkihla arai wihwia a jaudi pwojon, irai pirin dipkelkel in “sakain kadipkelkello,” ³³ ma doahroar da Puk Joarwiho pwa:

“Kapang! Ngoahi ne kihdihoang nehn Zion sakaihoau
 ma pirin kahrehioang armaj dipkelkel,
 sakaiho ma pirin kahrehioang irai kipla.
 A emen ma pwojon ih, johpwa pirin injin-juwedla.”

10

¹ Rioai kan, ia woahr oai mohngiong inoangki oai armaj kan en koamoaur! Ia woahr oai kin kapkapki irai oang Koahs! ² Ngoahi kak kadehde doahr arai poadidi oang Koahs, a arai johpwa poadidihki pwung mehhello. ³ Pwa irai johpwa kidal allo ma Koahs kihdi pwa armaj en pwungla Ipoa. A irai kin jongjong en wiahda pein arai al; doari, irai johkin wud nehn al in en Koahs koajoandi en koapwungla irai mwohn Ih. ⁴ Pwa Christ indoa kadoarihla Kojonneddo pwa armaj ohroj ma pwojon en pwungla ipen Koahs.

Koamoaur oang Ohroj

⁵ Moses insingehdi doahroar pwungla in armaj ipen Koahs jang in peikkoang Kojonneddo: “Ar-maj men ma kin kapwaihahda audoapoan Kojonneddo pirin mourkihla Kojonneddo.” ⁶ Ioar me doahroar en Puk Joarwi pwahki mwomwen pwungla ipen Koahs jang in pwojon: “Koawoa en joah pein lemleme, ‘Inje pirin indahla neh-loanng?’ (Me woahwoahki pwa en wahdihdo Christ). ⁷ Koawoa en joah pel pwa, ‘Inje pirin indihla pehn jampah?’ (Pwa en wahdahdo Christ jang mehdi).” ⁸ Doari, me ioar ih pwa:

“En Koahs padahk kin mine koaroannoang koawoa,
in oawoammwen apel nehn oamw mohngiong.”

Doari, apkas woahwoahki sikesik in pwojon ioar kisai kin padahkihwe. ⁹ Pwa ma koawoa kadehdehki in oawoammwen pwa Jesus ioar Koan, apel pwojon nehn kapehdimwen pwa Koahs kaiejda Ih jang mehdi, doari, koawoa pirin mourla. ¹⁰ Pwa asai pwojon kin sapjang nehn kapehdisai kai, apel ioar me kisai kin pwungkihla ipen Koahs; asai kadehde kin sapjang in oawoasai kai, apel ioar kisai kin mourkihla. ¹¹ Puk Joarwi pwa, “Emen ma kin pwojon Ih johpwa pirin injinjuwedla.” ¹² Me kihpene armaj ohroj, pwa joh wikipijoang oau mine nehn pwungen mihn Jew kan apel mihn likin kan. Koahs, ioar emennoar doari ma Koan in armaj ohroj ma kin kapaiahda armaj ohroj ma kin pangin Ih. ¹³ Doahroar en Puk Joarwi pwa: “Ohroj ma kin pangin oadoan Koainno

pirin mourla.”

¹⁴ Imdoahr irai en kak pangin Ih, ma irai joah pwojon? Apel ia mwomwen irai en pwojon ma irai joah rong padahkko? Apel imdoahr irai kak rong, ma joh emen pwehng irai? ¹⁵ A ia mwomwen padahkko kak wiawi oang irai, ma joh jounpakair koadoaddoarlahng irai? Doahroar en Puk Joarwi pwa: “Inenin ling apel mwehu asai kapang ehn jounpakair kan nehn ahr kin indoa wa Rongmwehu!” ¹⁶ A jaudi irai ohroj oaloahda Rongmwehuwo. Pein Isaiah pwa, “Maing oai Koaun, inje kamehlele amai padahkko?” ¹⁷ Doari, pwojon kin injang in rong padahkko, apel rong padahkko kin injang in padahk in Christ.

¹⁸ A ngoahi pirin idoak: Mehlel pwa irai kahjikkoar rong padahkko? Irai ne rong — pwa Puk Joarwi pwa,
 “Ngilaraiok ne lelpijoang wija ohroj nehn jampah,
 arai padahk kan ne kipehdi jampah pwon.”

¹⁹ Ngoahi pirin pel pwuroahng idoak: Imdoahr armaj in Israel, irai johpwa woahwoahki me? Doari, pein Moses ma sapin japoang:
 “Ngoahi pirin kaluwakihki kamwai armaj kan
 ma joh uhdahn arai wei,
 ngoahi pirin kalioasihki kamwai sohn wei
 pweipwei oauwe.”

²⁰ A Isaiah inenin johla mijik nehn ah pwa,
 “Irai kan ma johpwa rapahki ngoahi ioar kapangda ngoahi,
 ngoahi ne pwokkoang irai kan ma johpwa iddoak ngoahi.”

21 A pid Israel ih pwa “Rehnoau pwon Ngoahi joujowi pwa Ngoahi en kajamwo armaj japeik apel kahngohdi kan.”

11

En Koahs Mahk oang mihn Israel kan

¹ Doari, ngoahi ken idoak: Imdoahr Koahs ne kerpwihla Nah armaj kan? Joah! Pein ngoahi pel mihn Israel men jang in kadaudok in Abraham kijehn kadaudok in Benjamin. ² Koahs johpwa kerpwihla Nah armaj kan ma Ih pilda jang in sapinno. Kamwai ne kidal dahkij Puk Joarwi sikoia wija ma Elijah ngidngidkihoang Koahs en pallanda mihn Israel kan: ³ “Maing oai Koan, irai ne kojukdi nihmw joukohp kan apel ne koauwehla oamw pei joarwi kan. Ngoahioar doari ma luhwoahdi, a irai pel jongjong en kojukdi ngoahi.” ⁴ Doari, dahkij Koahs japoangki ih? “Ngoahi neknekid oang Ngoahi woal ijikid ma johkin pwongi kohs likamw Baal.” ⁵ Ioar pel doahr anjoaukije: Mine pwihn siksik oau ma Koahs ne pilda, jang in Ah kalahngan. ⁶ Ah pilpil oauwe sapjang in Ah kalahngan, jaudi jang in ahr wihwia. Pwa ma en Koahs pilpil kin sapjang in wihwiahn armaj, doari, en Koahs kalahngan audi kalahngan mehlel oau.

⁷ Doari, da? Armaj in Israel kan johpwa kapangda dahkij irai raprapahki. Pwihn siksikko ma Koahs pilda, ioar irai ma kapangda; iraihok likin koapsakaila, joah nimen rong poangpoang in Koahs. ⁸ Doahroar en Puk Joarwi pwa: “Koahs ma kakoapsakaihla mohngiongirai apel

arai lamlam; oaroh lel rehnnoauwe, irai johkak kapang wija ke rong wija.” ⁹ A David pel pwa,
 “Arai kamdipw kan en wiahla lidipparai, irai en kipdi apel oaloo koalokpoarai!

¹⁰ Mijaraikan en roslo pwa irai en joah kapang wija;

a palwoaroarai en kojla pehn arai apwal kan anjoau ohroj.”

¹¹ Doari, ngoahi pel nimen idoak: Nehn anjoauwo ma mihn Jew kan dipkelkella, irai uhdahn mwomwla nehn arai kipdiho? Joah dauh! Nehn irai ne dipdahu, koamoaur pel lelloang mihn likin kan, pwa mihn Jew kan en luwakkihda. ¹² Dipen mihn Jew kan ne kahrehioang jampah kapai koalik mehlel, apel nehn irai joamwoahmwoahki Ngenno kahrehioang mihn likin kan kapai koalik mehlel. Doari, ia woahr pai ma pirin mine ma mihn Jew kan ohroj pirin pwili japhldo!

Koamoaurahn mihn Likin kan

¹³ Doari, apkas, ngoahi siksikesikkoang kamwai mihn likin kan: oaroain oai pirin pwaijanki pwukoahn woaroak in mihn likin kan ngoahi pirin kin juweiki doadoahk oauwe.

¹⁴ Dapwa ngoahi pel kak wiahng kijehi mihn Jew kan en luwakkihda, apel koamoaurlo epwi irai. ¹⁵ Pwa nehn irai ne kerpwiheklahu, jampah ne wiahla koampoakpen Koahs. Doari, a ia pirin doahr ma irai japhldo? Nen pirin doahr iejdahn armaj mehdi kan!

¹⁶ Ma kijehn lopwon in pilahwahioau kajarwi oang Koahs mijoa, doari, Koahs pirin anki lopwonno ohroj; apel ma koalohn suhkoa pas pirin kajarwihoang Koahs, doari, rahn suhkoahu pel en Koahs. ¹⁷ Epwi rahn suhkoa olip ma apwalihék mwehu ne sipwjang, a rahn suhkoa olip in nehn woallo sohrohr pas ma wud wiliandi. Kamwai mihn likin kan, kamwai doahroar rahn suhkoa olip in nehn woallohu, a apkas, kamwai pel pwili anki en mihn Jew arai mour sihkei in loapin ngen. ¹⁸ Ioar mehwa kahrehda kamwai joah mwamwahlki irai kan ma doahr rahkan ma ne sipwjang. Ia mwomwen amwai pirin kak juweiki kamwai? Kamwai doahr rahn suhkoa pas, kamwai joah kamouri koalohwoahu — a koalohwoahu ma kamouri kamwai.

¹⁹ A koawoa pirin pwa, “Eh, a rah kan ne sipwjang pwa en minehda dohioai.” ²⁰ Mehlel oau! Irai ne sipwjang pwa joh arai pwojon, a kamwai minminehr pwa kamwai pwojon. A kamwai joah juweiki, a kamwai en mijik. ²¹ Koahs johpwa koamoaurihla mihn Jew kan, ma doahr rahn suhkoa mehlel. Doari, imdoahr, kamwai lemleme pwa Ih pirin koamoaurihla kamwai? ²² Doari, nehn joang oauwe kisai ne kak woahwoahki uhwen en Koahs kadek apel uhwen Ah kadeik apwal. Ih kin wia Ah kadeik apwal oang irai kan ma ne japwungla, a kadek oang kamwai — ma kamwai pirin pwilpwilihoar Ah kadek. Pwa ma kamwai johpwa, kamwai pirin pel kasohrohrjang. ²³ Apel ma mihn Jew kan kerpwihla arai joahpwojon, irai pirin pel pwuroahng nehn wijahuwar ma irai

mine mehj, pwa Koahs ma kak kajpahlihdo irai.
²⁴ Kamwai mihn likin kan, kamwai doahr rahn suhkoa olip in nehn woallo pas ma ne sipwjang, a ne pel kapaspassoang in suhkoa olip pas ma apwalihek mwehu, in joangoan mwoakid ma pein suhkoa kan johkin wia. Mihn Jew kan doahr suhkoa olip pas ma apwalihek mwehu. Doari, ih pirin inenin moangoai pwa Koahs en kapwurihoang in suhkoahu rahn suhkoa pwiai ma ne sipwjang.

En Koahs Kalahngan oang Armaj Ohroj

²⁵ Rioai kan, mine mehlel rir oau ma ngoahi nimen kamwai en pel kidal, ih iroahdih-jang kamwai amwai lemleme doahr amwai loalkoang. Doari, ioar me: Koapsakailahn mihn Israel-ok jehpirin allaluhlahr, a Ih pirin kolkol oaroh lel uhwen dirin mihn likin kan ma ne kileldi pirin wiahla nihn Koahs. ²⁶ Ioar doahr en mihn Israel kan ohroj ahr pirin mourla. En Puk Joarwi pwa:

“Jounkoamoaurro pirin indoahjang Zion,
 apel kihjang joang nauna ohroj ipen kadaudok
 in Jacob.

²⁷ Ngoahi pirin wiahng irai inoau koalikkoauwe, nehn Oai pirin lapwadda diparai kan.”

²⁸ Mihn Jew kan ne wiahla imwinsihsihn Koahs ki kamwai mihn likin kan, jang in arai joah oaloahda Rongmwewuwo. A ki en Koahs pilpil, Ih ipwilki irai ki jamarai mehjjok. ²⁹ Pwa Koahs johkin ukudla Ah lamlam oang inje Ih pilda apel kapaida. ³⁰ A doahr kamwai mihn likin kan, kamwai johkin peikkoang Koahs mehjwa;

a apkas kamwai ne oaloo en Koahs kalahngan pwa mihn Jew kan japeik. ³¹ Pel doahroar jang in kalahnganno ma kamwai ne oaloo, mihn Jew kan kin japeik oang Koahs anjoau oauwe, pwa irai en pel kak oaloo kalahngan en Koahs apkas. ³² Pwa Koahs ne joalihdi armaj ohroj jang in ahr japeik, pwa en kak kajalehng irai ohroj Ah kalahngan.

Kaping oang Koahs

³³ Ia woahr koalikin en Koahs kapai kan! Ia uhwen loalin Ah erpis apel kupwurkoang! Inje ma kak kawoahwoahda Ah koajoandihkan? Inje kak woahwoahki Ah wihwia kan? ³⁴ Doahroar en Puk Joarwi pwa:

“Inje ma kidal kupwuren Koahunno?

Inje ma kak kaweid Ih?

³⁵ Inje ma ne kioang Ih mehkij, pwa Ih en kak dupukkoang?”

³⁶ Pwa Ih ma wiahda me ohroj apel joang ohroj kin minehki Ih apel ki Ih. Klorig en aluhwoang Koahs allaluhla. Amen.

12

Mour nehn Dadoahk oang Koahs

¹ Rioai kan, jang in en Koahs kalahngan dir oang kisai, ngoahi wia poakpoak ngidngid oau oang kamwai: kamwai mweidla palwoaroamwai kan en wiahla meiroang mour, ma joarwi apel kapiren oang Koahs, me ioar joangoan joarwi mehlelwa ma kamwai en wia. ² Kamwai joah kahlmoangi wihwia kan en jampah oauwe, a kamwai mweidoahng Koahs en kawiliakapwihla loaloamwai nehn Ah en ukudla amwai lamlam

unjek. Doari, kamwai pirin kidalda kupwuren Koahs, dahkij mwehu apel dahkij ma Ih perenki apel dahkij ma unjek.

³ Jang in en Koahs kijakij kapai oang ngoahi, ngoahi pwehng kamwai ohroj: kamwai joah lemleme pwa kamwai laplap jang da ma koanoahng. A kamwai en kin aksiksik nehn amwai lemleme pein kamwai: apel emenemen en kajkawawi pein ih doahroar uhwen pwojon ma Koahs kioang. ⁴ Koakon dir mine nehn palwar oau, a koakon pwiai ohroj johpwa doahroauwoar nehn arai doadoahk. ⁵ Pel doahroar kisai, mihnda ma kisai pel dir, a kisai wia palwar oauwoar ipen Christ, a kisai ohroj kin paspene doahroar koakon sohrohr kan nehn palwar oau. ⁶ Doari, kisai en doadoahkki asai kijakij kan ma wikpijoang in joangoan doadoahk kan ma koanoahng kalahnganno ma Koahs kioang kisai. Ma kisai pwaijanki lohkihjili en Koahs lal, doari, kisai wia uhwen ma koanoahng pwojonno ma kisai anki. ⁷ Ma kisai pwaijanki doadoahk in papah, a kisai uhdahn papah. Ma jounpadahk, a kisai uhdahn padahk. ⁸ Ma kisai pwaijanki doadoahk in kangoange armaj kan, a kisai uhdahn wia. Emen ma kin kijkijoahki armaj mehkij ma ah, ih uhdahn wia in japan. Ma emen mine ah manman in koaun, ih uhdahn doadoahk koalik. Ma emen ma kin kadek oang armaj kan, ih uhdahn perenki kapwaihahda.

⁹ Doari, amwai limpoak en uhdahn mehleh. Kamwai lioassoang me nauna, a soangsoangdi oang me mwehu kan. ¹⁰ Kamwai limpoakpene doahroar limpoak in joauloang; a kamwai en

ngoangki woaunki emen emen. ¹¹ Kamwai pwoarjek oang amwai doadoahk, a joah dangahnga. Kamwai poadidi oang papah Koahunno jang nehn kapehdimwaikan unjek. ¹² Amwai koapwoarpwoar en kapereniha kamwai; kamwai kanangmah oang nehn anjoau in amwai apwal kan; kamwai kapkap anjoau ohroj. ¹³ Kamwai kijekijoahki amwai dipwoau kan riamwai joauloang joamwoahmwoa kan, apel kajamwo mihn keiruhkan.

¹⁴ Poaki Koahs en kapaiahda irai kan ma kin koalkoa kamwai; doari, kamwai poaki lh pwa en kapaiahda irai, a joah kariahla irai. ¹⁵ Kamwai pwili peren ipen irai ma kin perperen kan, apel pwili joang ipen irai kan ma kin joang. ¹⁶ Kamwai kajampwalki armaj ohroj. Kamwai joah aklaplap; a kamwai oauwoang armaj siksik kan. Kamwai joah pel akloalkoang.

¹⁷ Ma emen wiahng kamwai nauna, joah dupukkihoang me nauna. Kamwai engdehn in kapwaihahda joang mwehu kan ma armaj ohroj kin pwungki. ¹⁸ Kamwai wia uhwen amwai kak pwa kamwai en anki moaloailoai ipen armaj ohroj. ¹⁹ Doari, rioai kan, kamwai joah ikih, a kamwai mweidoahng en Koahs lioas en doadoahk. Pwa Puk Joarwi pwa, "Koahunno pwa, Ngoahi ma pirin ikih, Ngoahi ma pirin kajpahli." ²⁰ A Puk Joarwi pel pwa, "Ma oamw imwinsihi kan nimen mwingehda, kamwinge; ma irai nimen nimpilda, kanimpili irai; pwa ma koawoa pirin wia me, koawoa pirin inenin kamehkihda irai mehlel, doahroar mwoluj pwideng pohn

moangoarai.” ²¹ Doari, joah mweidoahng me nauna en kalwehdi koawoa, a oamw mwehu en kalwehdi me nauna.

13

Pwukoa kan oang Koan in Wei kan

¹ Armaj ohroj anahne peikkoang koan in wei kan, pwa joh koan mine ma Koahs joah mweidoahng, apel irai ma anki pwukoahn koan pilpilloang ahr pwukoa jang Koahs.

² Emen ma uhwoang koan in wei kan, ne uhwoangda dahkij Koahs ne koajoanehdi; a emen ma uhwoang en Koahs koajoandi pirin oaloa koalokpoa. ³ Pwa koan in wei kan johpwa kamjik oang ihr ma kin wia me pwung, apwen kamjik oang ihr ma kin wia japwung. Koawoa nimen johpwa mijik pwihn in koannok nehn oamw mour? Wia mehkan ma pwung, ah ihr nen wounki koawoa, ⁴ pwa koannok papah Koahs, kadoahkoa kemwehupasai jang Koahs. A ma koawoa wia japwung, uhdahn koawoa en mijik koannok, pwa ihr anki manman in kioang koalokpoamw. Irai nihn Koahs sohn papah kan anki pwukoahn koalkoa ihr ma wia me japwung. ⁵ Jangin kahrpoahioauwe, kisai anahne peikkoang koannok, audi ioarroar pwa kisai en joah oaloa koaloklok jang Koahs, ah pel wia iren poapoahm mwehu.

⁶ Ioar kahrpoahwa kamwai dopdop daksis pwa koan in wei kan doadoahk oang Koahs nehn irai kapwaihahda arai pwukoa kan.

⁷ Doari, dupukla amwai pwaipwanid ok oang koannok; dupuk joangoangoan daksis kan,

apel kajalehda wo aun apel wahu oang irai ma koanoahng.

Pwukoa oang Emen Emen

⁸ Johpwa pwaipwanid oang emen — ioarroar pwukoahwa kamwai anki, kamwai en ipwilki emen emen. Inje ma wia me ne kapwaihahda Kojonneddo.

⁹ Kojonneddo pwa, “Joah kamwahl. Joah kojukdi armaj. Joah pirap. Joah noaroak juwed.” Me passoang epwi kojonneddok doahroar me ne kapaspene nehn Kojonned oauwe: “Ipwilki mihn ipoamw doahroar oamw ipwilki pein koawoa.” ¹⁰ Ma koawoa ipwilki epwi armaj, koawoa nen johkak wia nauna oang irai; koawoa en ipwil ioar doahr oamw en kapwaihahda Kojonneddo unjek.

¹¹ Kamwai uhdahn pirin wia me, pwa kamwai kidal anjoau wa ma kamwai en pwohrda jang amwai moair. Pwa anjoau in asai mourla ne koaroandohng kisai, koaroanjang anjoauwo ma kisai sapin pwojonla. ¹² Pwa inpwong enkennoar roj, inrehn enkennoar lel. Doar kihjang oamw siahk rosroskan doahr oamw kin kihjang oamw likkoau pwirej, ah koawoa en likkoau in mahwinki mour pwung. ¹³ Kisai en kamwkamwoakid kisai in wioapoa ma koanoahng, doahroar armaj ma kin mourki maram — joh jakjakau ke kamwahl, joh siahk juwed ke jamin, joh pei ke pihrin. ¹⁴ Mehwa kamwai en wia ioar likkoaukihda mour in Koan Jesus Christ. Ah joah injinohki kapwaihahda amwai inoang nauna kan.

14

Joah Kadeik Emen

¹ Kajamwo ohroj joauloang ma jasihkei nehn ahr pwojon, ah joah akmaikihoang irai da arai leme pwa pwung ke japwung. ² Epwi armaj kin kamehlele pwa armaj kak kang me ohroj. A epwi joauloang ma anki kapehd jasihkei kin kakkoar kang wehnsuhkoahr doari. ³ Irai ma kak kang joang ohroj en joah koauwe ihr ma johkak. Apel oang ihr ma kin kanngoar wehnsuhkoa, en joah kajawi ihr ma kin kang joang ohroj, pwa Koahs ne kajamwo ihr. ⁴ Inje koawoa en kajawi nihn emen sohn doadoahk? Pein arai koaun pirin kadeik pwa ma arai doadoahk pwoaida ke joah. Pwa jang in en Koaunno jauwaj, arai pirin uhkihda en Koaunno jauwaj.

⁵ Epwi armaj kin leme pwa minehr rehn oau kajampwal jang epwi rehn, ah epwi kin leme pwa ohroj rehn doahroauwoar. Emen emen kisai en koajoanehdi soang asai lamlam.

⁶ Ihr ma kin kajampwalki rehn oau ma ihr kasohrohrihla, pwa ihr en woaunki Koaunno. Ihr ma kin kang mwinge joah lipilpil kin wia me pwa en woaunki Koaunno, in ahr kin kajpahl kalahngan oang Koahs mwohn ahr mwinge. A pel ihr ma johkin kang epwi joangoan mwinge pel pwili nimen kapnga Koaunno in ahr kin kap- ingkalahngan oang Koahs. ⁷ Pwa kisai johpwa mourki pein kisai ke mehkihdi pein kisai. ⁸ Ma kisai mour, kisai mourki Koaunno. A ma kisai mehdi, kisai mehdihi Koaunno. Doari mihnda ma kisai mour ke mehdi, kisai nihn Koaunno.

⁹ Christ mehdi apel iejda pwa Ih en wiahla Koاون en irai kan ma mour apel irai kan ma ne mehdi.

¹⁰ Doar amwda koawoa ken koapwungi epwi armaj? Da kahrehda koawoa kin lioassoang epwi joauloang? Kisai ohroj pirin uhda mwohn mwoalen koapwung laplap en Koahs. ¹¹ Pwa ne insingdi nehn Puk Joarwi,

“Koaunno pwa, ‘nehn Oai wia Koahs mourwa, ohroj pirin poadpwomwla Mwohioa, apel ohroj pirin kadehde pwa Ngoahi ioar Koahs.’ ”

¹² Emen emen kisai ohroj pirin kadehde oang Koahs asai wihwia kan.

Joah Kadipkelkeli Emen

¹³ Doar kisai en doari kadeiki emen emen. Pilda pwa koawoa en mourki mour oau ma jehpirin kahrehda joauloangmen en dipkelkel ke kippoang nehn dihp. ¹⁴ Oai minminoang Koاون Jesus kin kahrehng ngoahi en kidal pwa johpwa mehkij mine ma jamin; a ma emen kin lemleme pwa mehkij jamin, doari, mehkijjo jamin oang pein ih. ¹⁵ Ma koawoa kainjinjuwedihla epwi rioamw kan jangin da koawoa kang, doari koawoa ne johla momourki limpoak. Joah mweidoahng da koawoa kang en koauwehla emen ma Christ mehkihdi. ¹⁶ Joah mweidoahng pwa mehkan ma kamwai wiahki pwa mwehu en wia mehkij ma nauna ¹⁷ Pwa wein Koahs johpwa pid mwinge apel pil, a ih pid pwung, moaloailoai, apel peren ma Ngen Joarwi kihdoa. ¹⁸ Ma koawoa papah Christ in mwommwoauwe, koawoa nen kaperenihda Koahs, ah epwi nen pel pwungki koawoa. ¹⁹ Doari, kisai engdehnki me

ohroj ma nen wahdohng kisai moaloailoai apel en kasihkei emenemen kisai ²⁰ Joah koauwehla da Koahs ne wiahda ki mwingehkan. Kisai kak kang mwinge ohroj, a japwung kang mehkij ma pirin kahrehioang epwi joauloang en kipdihoang nehn dihp. ²¹ Doari, me mwehu wa me: joah kang uduk, ke nim wain, ke wiahda mehkij ma pirin kahrehng riamwai joauloang en kipdi oang nehn dihp. ²² Doari, koawoa kolkol oar da koawoa kamehlele pid iroa oauwe, nehn pwungen koawoa apel Koahs. Meid pai ih ma johkin poahm ma ih japwung nehn ah wia mehkij ma ih kajawi pwa pwung!

²³ A ma ih peikajalki da ih kang, Koahs pirin kadeikda ih, pwa ah wihwia kan johpwa poahjoankihda pwojon. Pwa joang ohroj ma johkin poahjoankihda pwojon, ioar dihp.

15

Kadeke Epwi Sohrohr Jaudi Kamwaihoar Doari

¹ Kisai ma sihkei nehn pwojon Christ anahne jeuweje irai ma jasihkei in wa arai kasoausoau ok. Kisai en joah kadeke pein kisai. ² Kisai ohroj anahne jeuweje epwi oang kemwehuparai, pwa en kasihkeila irai nehn pwojon. ³ Pwa Christ pel johpwa kadeke pein Ih. Puk Joarwi pwehng kisai, "Nehn irai koauwe Koawoa irai ne pel koauwe Ngoahi." ⁴ Joang ohroj insingdi nehn Puk Joarwi insingdi pwa en kaweid kisai pwa kisai en anki koapwoarpwoar jang in kanangma apel kasihkei ma Puk Joarwi kioang

kisai. ⁵ Mweidoahng Koahs, ma kin kihda kanangma apel kasihkei en jeuweje kamwai en anki lamlam oauwoar nehn pwungamwai kan nehn amwai kahlmoangi Christ Jesus. ⁶ Pwa kamwai ohroj en oaukihpenengil oauwoar, kapngahki Koahs, Jemen asai Koan Jesus Christ.

Rongmwehu oang mihn Likin kan

⁷ Doar kamwai kajamwo ohroj irai doahr en Christ ne kajamwo kamwai pwa en kioang Koahs klori. ⁸ Ngoahi pwehng kamwai pwa en Christ mour in papah wia mihn kasman oang mihn Jew kan, en kajalehioang irai pwa Koahs loalpwoas, en kapwaihahda Ah inoau oang ahr papah kan mehj. ⁹ Ih pel indoa pwa mihn likin kan en pel kapnga Koahs ki Ah kalahngan.

Ma doahr Puk Joarwi pwa:

“Doar ngoahi pirin kapnga Koawoa nehn pwungen mihn likin kan;
Ngoahi pirin koaul kapnga Oadoammwen.”

¹⁰ Ih pel pwa,

“Kamwai mihn likin kan, pwili nihn Koahs armaj koaul perperen.”

¹¹ Pel pwuroahng,

“Kapnga Koanunno, ohroj kamwai mihn likin kan;
Kapnga Ih, kamwai ohroj sohn jampah.”

¹² Isaiah pel pwa nehn Puk Joarwi,

“Kainekin Jesse pirin pwarda,
A Ih pirin koan mihn likin kan.

Irai pirin kioang arai koapwoarpwoar Ipoa.”

¹³ Mweidoahng Koahs, ma poahjoan en koapwoarpwoar, en audohkihla kamwai peren apel moaloailoai unjek pwa kamwai pwojon Ih; doar

amwai koapwoarpwoar pirin koalkoalikla jang manman in Ngen Joarwi.

Kahrpoan en Paul ah Insing Sihkei nehn Kijilikoau oauwe

¹⁴ Rioai woal apel li kan, ngoahi kamehlele in mehlel pwa kamwai audohdki me mwehu, pwa kamwai anki loalkoang ohroj, apel pwa kamwai kin kak kaweidki iroahpwiai nehn pwungamwaikan. ¹⁵ A nehn kijilikoau kije ngoahi ngil sihkeikihoang kamwai iroahpwi ma ngoahi nimen kasmankihoang kamwai, ngoahi ngil sihkei oang kamwai ki jang in kalahn-gan oau ma Koahs kioang ngoahi ¹⁶ en wia jounpapah men jang Christ Jesus oang kamwai mihn likin kan. Ngoahi wahdohng kamwai Rongmwehu pwa kamwai en wiahla meiroang oau ma warroang Koahs, ma kajarwihoang Ih jang Ngen Joarwi. ¹⁷ Doari, nehn oai minmin oang Christ Jesus, ngoahi kak lehmwsikki oai wia sohn doadoahk men oang Koahs. ¹⁸ Ngoahi pirin ngil sihkeiki apel sikoa en Christ ne kahrehng mihn likin kan en peikkoang Koahs. Christ mweidoahng pwa joanngoauwe en wiawi jang in sikesik ke wihwia, ¹⁹ jang in manman kapwuriamwei apel jang in manman in Ngenin Koahs. Doari, jang oai jeijeiloak jang Jerusalem lel Illyricum, ngoahi ne kalohki in unjek Rongmwehu in Christ. ²⁰ Oai anahn anjoau ohroj ngoahi en kalohki Rongmwehu oang wija kan ma kahjikkoar rong oadoan Christ, a audi

wija kij ma emen jounpadahk ne kouda mwomwohdjohioau. ²¹ A ma doahr Puk Joarwiho ne pwa,

“Ihr ma kahjikkoar rong sikesikin Ih pirin kapang,
 apel ihr ma kahjikkoar rong pirin woahwoahki.”

En Paul Koajoandi en Paj ipen mihn Rome

²² A ioar, anjoau dir, ngoahi ne kainoapwdihjang oai en paj ipamwai. ²³ A apkas oai doadoahk nehn wijahpwiai ne doarihdi, doar mwerin johnpar dirin joujou, ngoahi peren, kajik oai pirin suhwoang kamwai, ²⁴ ngoahi koapwoarpwoarki pwa nen pwoaida apkas. Ngoahi nimen suhwoang kamwai nehn oai pirin jeiloakla Spain, a kamwai en pel jeuweje ngoahi nehn oai jeiloakke, mwerin oai ne perenkihda oai paj ipamwai ²⁵ Doar mwohn oai alwe, ngoahi anahne jeiloaklahng Jerusalem pwa ngoahi en jeuweje joauloanngok. ²⁶ Mwomwohdjohn Macedonia apel Achaia ne kihpene meiroang oau oang joauloang joamwoahmwoahk nehn Jerusalem. ²⁷ Koajoandihn meiroang oauwo pein arai; a in mehleh, irai anki pwukoa in jeuweje irai joamwoahmwoa kan nehn pwungen nihn Koahs armaj in Jerusalem. Nehn en mihn Jew-ok oaukihoang irai mihn likin kan kapai en Ngen Joarwi, mihn likin kan anahne doadoahkki arai kapai kan en jeuweje mihn Jew-ok. ²⁸ Nehn oai pirin kadoarihla pwukoahioauwe apel wahlahng irai mwani ohroj me rikrikpene oang irai, ngoahi pirin jeiloakla Spain apel paj ipamwai nehn oai

jeijeiloakla. ²⁹ Nehn oai pirin lelwe ipamwai, ngoahi kidal pwa ngoahi nen lelwe pwilihkihwe kapai unjek en Christ.

³⁰ Rioai kan, ngoahi poaki ipamwai in ngoang in oadoan asai Koaun Jesus Christ, apel jang in limpoak ma Ngen Joarwiho kin kihdoa, pwa kamwai en pwili kapkapki ngoahi ipen Koahs anjoau ohroj. ³¹ Kapkapki pwa ngoahi en jilajil mwehu jang irai ma joah pwojon kan nehn Judea apel kapkapki pwa oai doadoahk in kalohki Rongmwehu en warroang nihn Koahs armaj kan nehn Jerusalem. ³² Doari, ma ioar kupwuren Koahs, a ngoahi pirin lelwe ipamwai nehn oai nen dirkihla peren apel perenki asai suhpene kainjenmwahu. ³³ Koahs, ma kioang kisai moaloailoi oauwe, en pwilpwili kamwai ohroj. Amen.

16

En Paul Rahnmwahu

¹ Ngoahi nimen kapehje oang kamwai riasai joauloang Phoebe, ma wia sohn doadoahk men nehn mwomwohdjohn Cenchreae. ² Kajemwo ih in oadoan Koaunno pwa ih warroang woaun nehn pwungen nihn Koahs armaj. Jeuwejehki ih joang ohroj ih anahne, pwa ih ne jeuwejehla dir, pwilihki ngoahi. ³ Oai rahnmwahu oang Priscilla apel Aquila, pwilihki ioangoai sohn doadoahk kan nehn doadoahkin Christ Jesus. ⁴ Anjoau kij ira mweidla ara mour ki ngoahi. Ngoahi apel pwilihki mwomwohdjohn mihn likinnok ohroj kaping koalik oang ira. ⁵ Oai pel rahnmwahu

oang sohn mwomwohdjohk ma kin suhpene nehn umwarahu.

Oai rahnmwahu oang oai pirien Epaenetus, ih ioar sapis armaj ma pwojonla Christ nehn wein Asia. ⁶ Oai rahnmwahu oang Mary, ma inenin doadoahk koalik oang kamwai. ⁷ Oai rahnmwahu oang Andronicus apel Junia, ioangoai mihn Jew, ma pwili ngoahi joaldi nehn kalpwuhj; ara pwanah inenin janjal mwehu nehn pwungen woaroakkok, a ara pel pwojonla Christ mwohn ngoahi.

⁸ Oai rahnmwahu oang Ampliatus, oai pirien in oadoan Koahunno. ⁹ Oai rahnmwahu oang Urbanus, ioangoai sohn doadoahk oang Christ, pwilihki Stachys, oai pirien kajampwal. ¹⁰ Oai rahnmwahu oang Apelles, woal men ma loal-pwoas oang Christ ma ne pel janjal mwehu. A pel kioang oai rahnmwahu oang joauloangok nehn en Aristobulus wijahu. ¹¹ Oai rahnmwahu oang Herodion, ioangoai mihn Jew. Oai rahnmwahu oang joauloangok nehn en Narcissus wijahu.

¹² Kioang oai rahnmwahu oang Tryphaena apel Tryphosa, nihn Koahunno sohn doadoahk, pel oang oai pirien kajampwal Persis, ma inenin doadoahk koalik oang Koahunno. ¹³ Oai rahnmwahu oang Rufus, ma Koahunno ne pilda pwa en papah Ih, pel ah nohnohu, ma wiahki ngoahi doahr nah. ¹⁴ Kioang oai rahnmwahu oang Asyncritus, Phlegon, Hermes, Patrobas, Hermas, apel oang ohroj riasai joauloang kan iparai. ¹⁵ Kioang oai rahnmwahu oang Philologus, Julia, Nereus apel riah li, apel oang Olympas pwilihki ohroj nihn Koahs armaj ma mine iparai.

16 Kamwai rahnmwahukihpene en Christ limpoak ohroj.* Ohroj mwomwohdjo en Christ kadarwe arai rahnmwahu.

Kadoarihekdihn en Paul Kaweid

17 Ngoahi kangoangehki kamwai, rioai joauloang kan: kapang ihr ma kin kahrehda liaksohrorh apel koauwe en joauloang kan pwojon nehn ahr padahki iroahpwi ma uhwoang padahk ma kisai ne oaloahdi. Joah passoang irai! 18 Joangoan armaj pwiai johkin papah Christ, asai Koaun; irai papah pein injenarai. Jang in mwomwen loalkoangin arai lal apel ling in arai sikesik irai kin widingehdi armaj pwung kan. 19 Armaj ohroj kidal doahr amwai kin poadidihoang Rongmwehu in Koahs. Me kahrehng ngoahi peren koalik. Ngoahi nimen kamwai en loalkoangki amwai siahk mwehu kan nehn amwai wia me pwung apel anki mwakelkel jang japwung ohroj. 20 In anjoau mwosmwos, Koahs in moaloailoai pirin kamwusihdi Jehsen pehn ehmwai.

Kalahngan en asai Koaun Jesus en pwilpwili kamwai.

21 Timothy, ioangoai sohn doadoahk, kadar ah rahnmwahu, pel jang Lucius, Jason, apel Sosipater, ioangoai mihn Jew pwi.

22 Ngoahi, Tertius, ma insinsinge nihn Paul kijilikoau oauwe, pel kadar oai rahnmwahu, nehn oai pel wia nihn Koaunno armaj.

* **16:16** Kamwai rahnmwahukihpene en Christ limpoak. Ke: kamwai rahnmwahukihpene misik joarwi.

²³ Gaius pel pwa kajilel oang kamwai. Ih umwanki ummwo ngoahi mine loaloa, ma mwomwohdjohu kin pel pokonpene loaloa. Erastus, jounkankid in kahnihmmwo, kadar oang kamwai ah rahnmwahu, pel jang riasai joauloang Quartus.

²⁴ [Kalahngan en asai Koan Jesus Christ en pwilpwili kamwai ohroj. Amen.]

Kadoarihekdihn Kapkap in Kaping

²⁵ Kisai kapnga Koahs, kioang Ih klori! Ih ioar kak kasoangehdi kamwai nehn amwai pwojon, jang in Rongmwehu in Jesus Christ ma ngoahi kin padahki apel jang in janjalda in me mehlel ma johpwa janjal anjoau woaroai jang oh mehj.

²⁶ Doari, mehlel oauwe ne janjal jang nehn pukin joukohppok; apel jang in mahjan in Koahs poaspoas; mehlel oauwe pel janjal oang sohn wei kan ohroj, pwa irai ohroj en pwojonla apel peik oang Koahs.

²⁷ Klori ma joh imwin en inlahng Koahs ma kalahpwuk anki loalkoang unjek in me ohroj, in oadoan Jesus Christ! Amen.

Mokilese Bible
Matthew and Mark in the Mokilese language of
Micronesia

Copyright © 2019 Mokilese Bible Translation Committee

Language: Mwoakilloa (Mokilese)

This is a draft translation. Please check back often for updates at <https://eBible.org/mkj/>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-04-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 17 Apr 2024 from source files dated 17 Apr 2024

4097fd30-31ee-5fdc-8d01-bc0facef348a